

Асоціація аспірантів-юристів

**МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**«ВПЛИВ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ
НА РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО
ТА НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА»**

17-18 лютого 2017 р.

м. Харків

УДК 340(063)
ББК67.0я43
В 80

В 80 Вплив юридичної науки на розвиток міжнародного та національного законодавства: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків. 17-18 лютого 2017 року). – Харків: ГО «Асоціація аспірантів-юристів», 2017. – 108 с.

Видається в авторській редакції. Редакційна колегія Асоціації аспірантів-юристів не завжди поділяє погляди, думки, ідеї авторів та не несе відповідальності за зміст матеріалів, наданих авторами для публікації.

У виданні зібрані тези, подані на міжнародну науково-практичну конференцію «Вплив юридичної науки на розвиток міжнародного та національного законодавства», які містять дослідження із загальнотеоретичної юриспруденції та з основних галузей права і юридичної науки: міжнародного, адміністративного, фінансового, конституційного, цивільного, господарського, кримінального та трудового.

УДК 340(063)
ББК67.0я43

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА, ФІЛОСОФІЯ ПРАВА

ПРАВОВАЯ КУЛЬТУРА И ПРАВОВОЙ МЕНТАЛИТЕТ:
ОСОБЕННОСТИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ

Кобко-Одарий В. С. 6

ПРИНЦИП ПОДІЛУ ВЛАДИ ЯК ПОЛІТИЧНА ФОРМА
ВИРАЖЕННЯ ВЛАДИ НАРОДУ

Пильгун Н. В., Прокоф'єва М. Ю.....10

ІСТОРИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАКОНОДАВЧИХ
ПРОЦЕСІВ ДОБИ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ
ТА БІЛОРУСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ

Чубата М. В. 13

НАПРЯМ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН, КОНСТИТУЦІЙНИЙ ПРОЦЕС, МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО

РОЛЬ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВ ЛЮДИНИ
НА ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ

Богдан Д. М., Печериця С. В.....18

ФІНАНСУВАННЯ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ В ЛАТВІЙСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ

Джуган В. В. 23

МІЖНАРОДНИЙ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИЙ МЕХАНІЗМ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ЛЮДИНИ НА РОЗВИТОК

Сорока О. С. 26

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ
ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Фіцай М. В. 30

НАПРЯМ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО БУДІВНИЦТВА ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, АДМІНІСТРАТИВНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ПРАВО, АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС, ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

ДЖЕРЕЛ ПРАВА В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ:
ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВІ ОЗНАКИ

Ільков В. В. 34

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖБЮДЖЕТНИХ ТРАНСФЕРТІВ
У ЗВ'ЯЗКУ З ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЄЮ ВЛАДИ

Мартинюк Л. П. 37

ПРИНЦИП ПОДІЛУ ВЛАДИ ЯК ПОЛІТИЧНА ФОРМА ВИРАЖЕННЯ ВЛАДИ НАРОДУ

Пильгун Н. В.

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та історії держави і права*

Прокоф'єва М. Ю.

студентка

**Навчально-науковий Юридичний інститут
Національного авіаційного університету
м. Київ, Україна**

Влада є відповідною системою підкорення і авторитету. В поняттях влада, владовідносини переломлюються важливі сторони буття людської цивілізації, відбивається суворя боротьба соціальних груп, націй, політичних партій, рухів. Не випадково проблеми влади непокоїли у минулому і непокоять зараз учених, богословів, політиків, письменників та юристів.

Державна влада – це публічно-політичні відносини між державним апаратом і підвладними йому індивідами, їх об'єднаннями, соціальними спільнотами. Єдність її визначається насамперед тим, що в демократичному суспільстві і державі єдиним джерелом такої влади є народ, а сама ця влада як форма народовладдя являє собою здатність організувати і регулювати суспільне життя у відповідності з волею та інтересами народу.

Єдина сутність державної влади не тільки не виключає, але і припускає в демократичному суспільстві різноманіття форм її вираження. Тому, коли говорять про поділ влади, мають на увазі не роздроблення, роз'єднання самої державної влади, а поділ, розмежування повноважень різних державних органів у рамках забезпечення конституційної єдності державної влади.

У сучасному світі розподіл влади – це принцип конституціоналізму, згідно з яким єдина державна влада поділяється на відносно незалежні та різні за функціями гілки влади [1, 79].

Політичне обґрунтування поділу влади на три гілки полягає в її змістовному наповненні, поділі і збалансуванні державно-владних повноважень за принципом компетентності між різними державними органами, встановленням взаємного контролю, задля унеможливлення утурпації

влади, тобто зосередження всіх повноважень або більшої їх частини у єдиному органі державної влади, щоб запобігти свавіллю. Влада в демократичній державі, через поділ на три гілки: законодавчу, виконавчу та судову, є політичною формою вираження влади народу.

Теорія розподілу влади – підсумок багатовікового розвитку державності, пошуку найбільш дієвих механізмів, що оберігають суспільство від деспотизму. Теорія поділу влади була створена кількома поколіннями дослідників держави і політики: ідея висловлювалася Арістотелем, теоретично обґрунтована Джоном Локком, в класичному вигляді розроблена Шарлем Луї Монтеск'є, Імануїлом Кантом, Бенжаменом Констаном, Олександром Гамільтоном, Джеймсом Медісоном. Уперше і найбільш послідовно принцип розподілу влади був втілений в Конституції США 1787 р.

Загальними положеннями теорії розподілу влади є: розподіл влади закріплюється конституцією, поділ влади здійснюється на законодавчу, виконавчу і судову, всі гілки влади є рівними й автономними, жодна з них не може бути усунена будь-якою іншою владою, жодна влада не може користуватися правами, наданими конституцією іншій владі, судова влада діє незалежно від політичного впливу, судді користуються правом тривалого перебування на посаді.

Поділ влади як принцип організації і функціонування державного апарату втілюється юридично у поділі повноважень між трьома основними ланками державного апарату – органами законодавчої, виконавчої та судової влади, а також у функціонуванні механізму взаємних стримувань і противаг між цими гілками влади [2, 131].

Принцип розподілу влади прийнятий теорією і практикою всіх демократичних держав. Сучасне державознавство і конституційна практика разом із класичною тріадою законодавчої, виконавчої і судової влади визнають існування установчої, виборчої, муніципальної, контрольної влади, а також самостійного інституту влади глави держави [1, 80].

Поділ державної влади має глибокий демократичний сенс, оскільки в кінцевому вимірі він спрямований згідно з концепцією Монтеск'є на недопущення концентрації державної влади в руках однієї людини, органу або класу; можливого свавілля, зрештою – на забезпечення політичної свободи людини і громадянина. В цьому розумінні поділ влади є не тільки принципом організації і діяльності державного апарату, а й в ширшому

му контексті – однією із найважливіших засад демократичного правління. Іншими словами, без поділу державної влади демократії в її сучасному розумінні бути не може [2, 131].

Як висновок, слід наголосити й на тому, що тільки за умов ефективного функціонування механізму поділу державної влади, стає можливим реальне панування режиму законності в країні, коли жодна з гілок влади не має можливості узурпувати всю державну владу, підвестися над іншою гілкою влади і диктувати їй свою волю. Відповідно, можна сказати, що за таких умов відносини між гілками влади вибудовуються тільки на засадах рівності кожної з них перед законом.

Література:

1. Крестовська Н.М., Матвєєва Л.Г. *Теорія держави і права: Елементарний курс. Видання друге.* – Х.: ТОВ «Одіссей», 2008. – 432 с.
2. Цвік М.В., Петришин О.В., Авраменко Л.В. та ін. *Загальна теорія держави і права: [Підручник для студентів юридичних ВНЗ].* – Харків: Право, 2011. – 584 с.
3. *Єдність державної влади і поділ її гілок [Електронний ресурс]* – Режим доступу: <http://bibliograph.com.ua/konstitucionnoe-pravo-1/90.htm>.

ІСТОРИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАКОНОДАВЧИХ ПРОЦЕСІВ ДОБИ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ ТА БІЛОРУСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ

Чубата М. В.

*кандидат юридичних наук, асистент
кафедри історії права та держави*

**Київський національний університет імені Тараса Шевченка
м. Київ, Україна**

Вже сама назва тез доповіді автоматично передбачає використання й аналіз літератури та джерел, присвячених і УНР, і БНР, а також досліджень не лише українських та білоруських вчених, а й інших науковців, публікації яких безпосередньо стосуються вказаної проблематики. Щодо вітчизняної історіографії, то окремі аспекти саме в постановці цієї проблеми вже привертати увагу дослідників, але лише в історичному ракурсі її висвітлення. Деякі фрагменти проблеми знаходимо в публікаціях та дисертаціях істориків В. Капелюшного, В. Матвієнка, В. Мартиненка, І. Стрикуна, О. Панасюка, О. Панька, Д. Яневського та ін. Щодо історико-правового аспекту проблеми, то він обмежується лише стислим викладом її суті в попередніх публікаціях автора, присвячених впливу українського революційного державотворення на білоруське національне державотворення революційної доби [1], де частково було звернено увагу і на аналіз відповідних законодавчих актів, тому спробуємо висвітлити цей аспект проблеми більш ґрунтовно, поклавши в основу порівняльний підхід до аналізу законодавства.

На жаль, білоруські вчені головну увагу приділяють дослідженню радянської державності Білорусі, їхні ж поодинокі праці, що стосуються БНР, є суперечливими та написаними з прорадянських позицій. Так, на переконання білоруського дослідника М.Семенчика, в Білорусі «розвиток історичної науки відбувався і відбувається не на власному ґрунті, а під впливом російських, у першу чергу московських авторів» [2, 405].

Маючи оприлюднені джерела доби УНР і БНР [3], вагомий науковий доробок попередників, а також можливість неупередженого дослідження проблеми, на відміну від білоруських науковців, які такої можливості ще не мають, сформулюємо найважливіші сюжети і міркування щодо здійсненого нами порівняльного аналізу законодавчих процесів в УНР та БНР.